

FOLKETINGET

Jens Lundgren

Professor i infektionssygdomme, Rigshospitalet

Høring om læring af covid-19
Epidemiudvalget

Hvad virker, og hvad virker ikke under en pandemi?

Høring om læring af covid-19

Folketingets Sundhedsudvalg

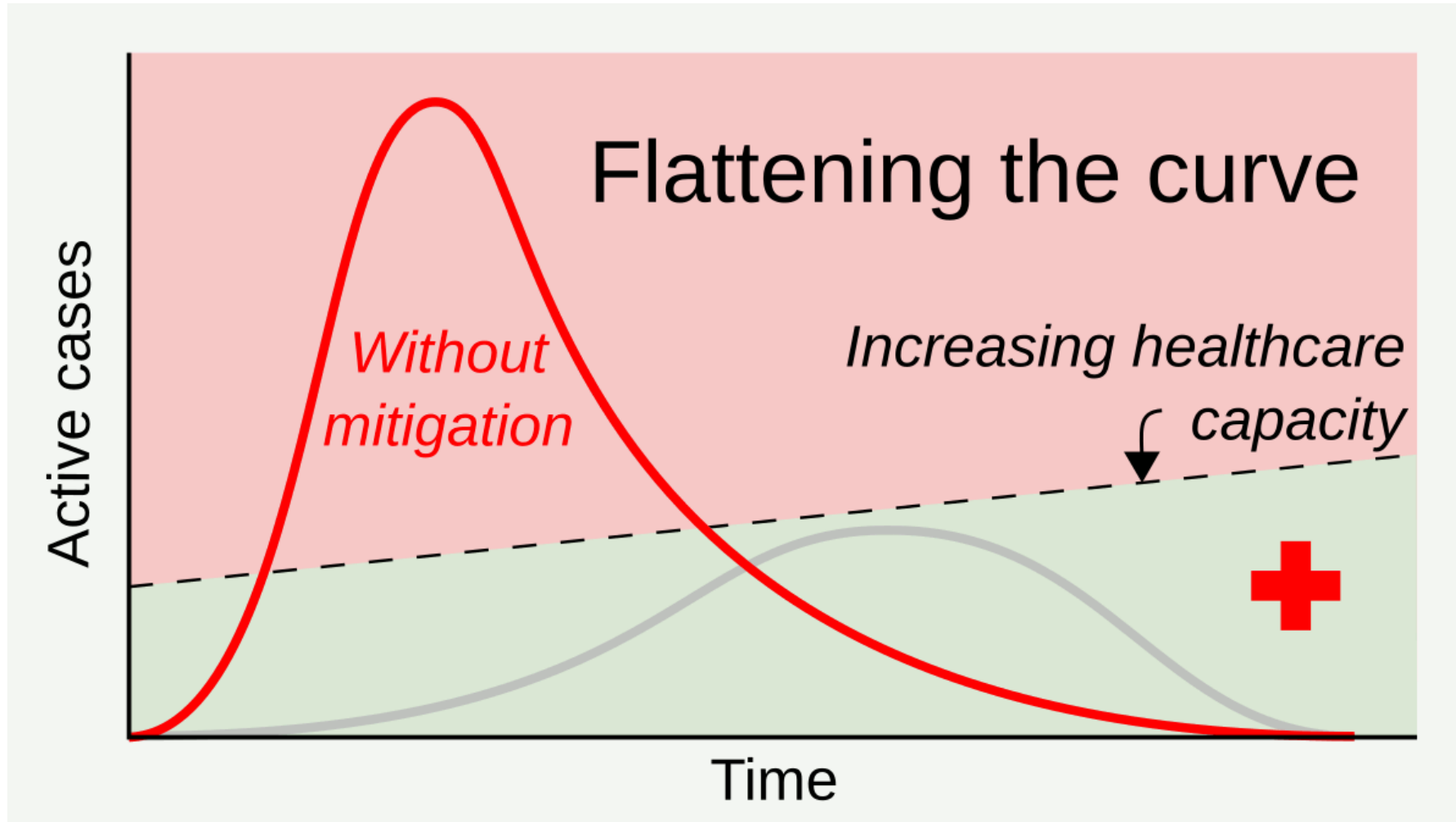
3 maj 2023

Jens Lundgren, professor i infektionsmedicin

Rammesætning

- Pandemisk håndtering (pandemic preparedness)
 - Nationale tiltag
 - Infrastruktur, befolkningsadfærd og lovgivning
 - "Hard ware" – værnemidler, tests kits, hospitalskapacitet, respiratorer, medicin, etc
 - Folkesundhedsmæssig overvågning
 - Nationalt rodfæstet - internationale institutioner rådgiver (fx ECDC og WHO)
 - Udvikling af effektive og sikre biomedicinske interventioner
 - Industriel involvering forudsætning
 - Skalerbar
 - Profit ikke garanteret / isoleret firma-interesse problematisk
 - Public-private partnerships
 - Checks and balances
 - Lægemiddelmyndigheder
 - Myndighed der beslutter om intervention(er) udrulles – i DK SST

Epidemier med virus som befolkning ikke har immunitet overfor:
Første bølger indtil effektiv interventioner er udviklede

Afbødning
=
profil af tiltag
=
Reducerer/udjævne
alvorlighed

Intensitet Ikke
præ-defineret
(proportionelt
med alvorlighed
hvis ikke)

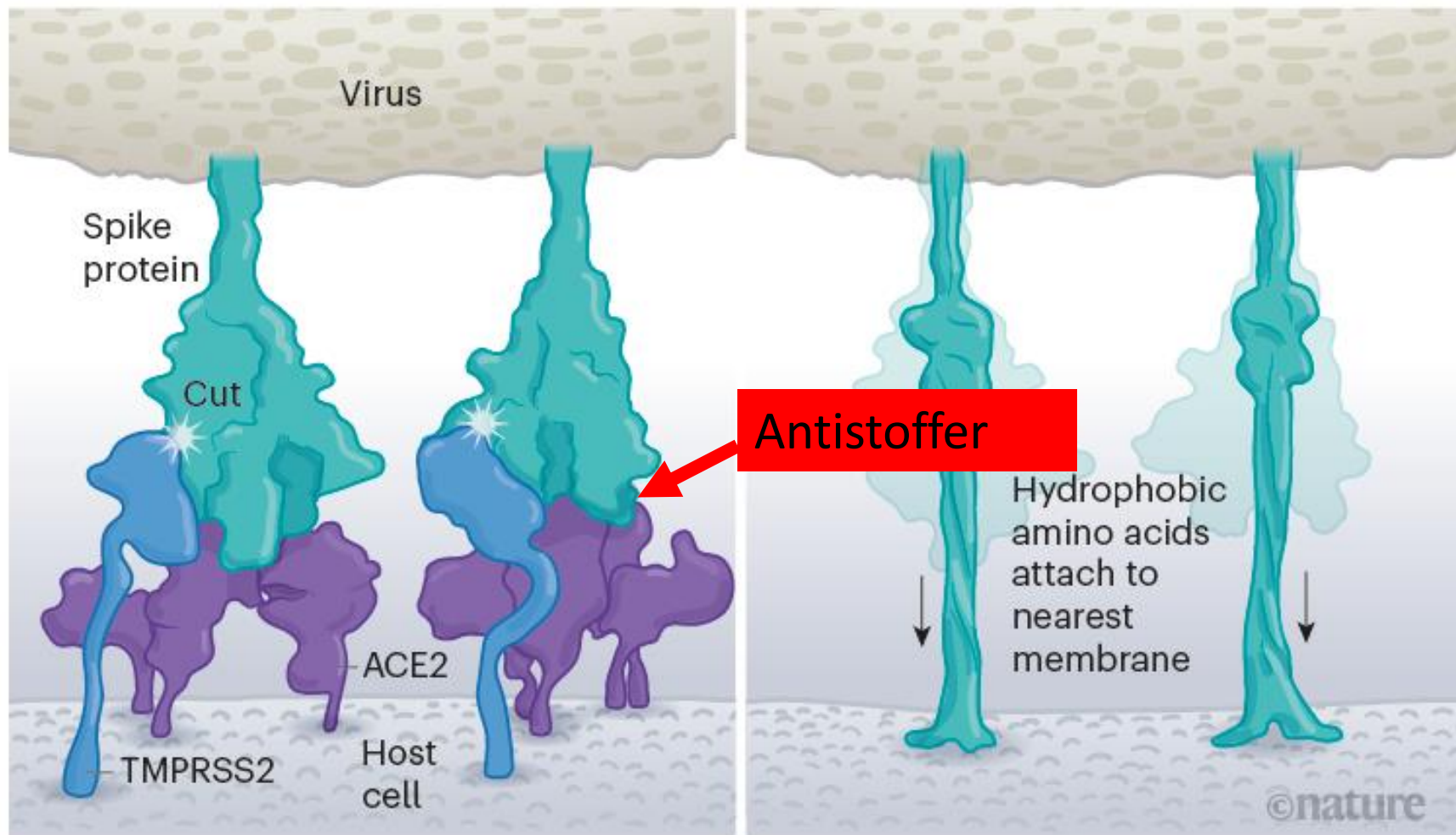
Immunitet: coronavirus' akilleshæl

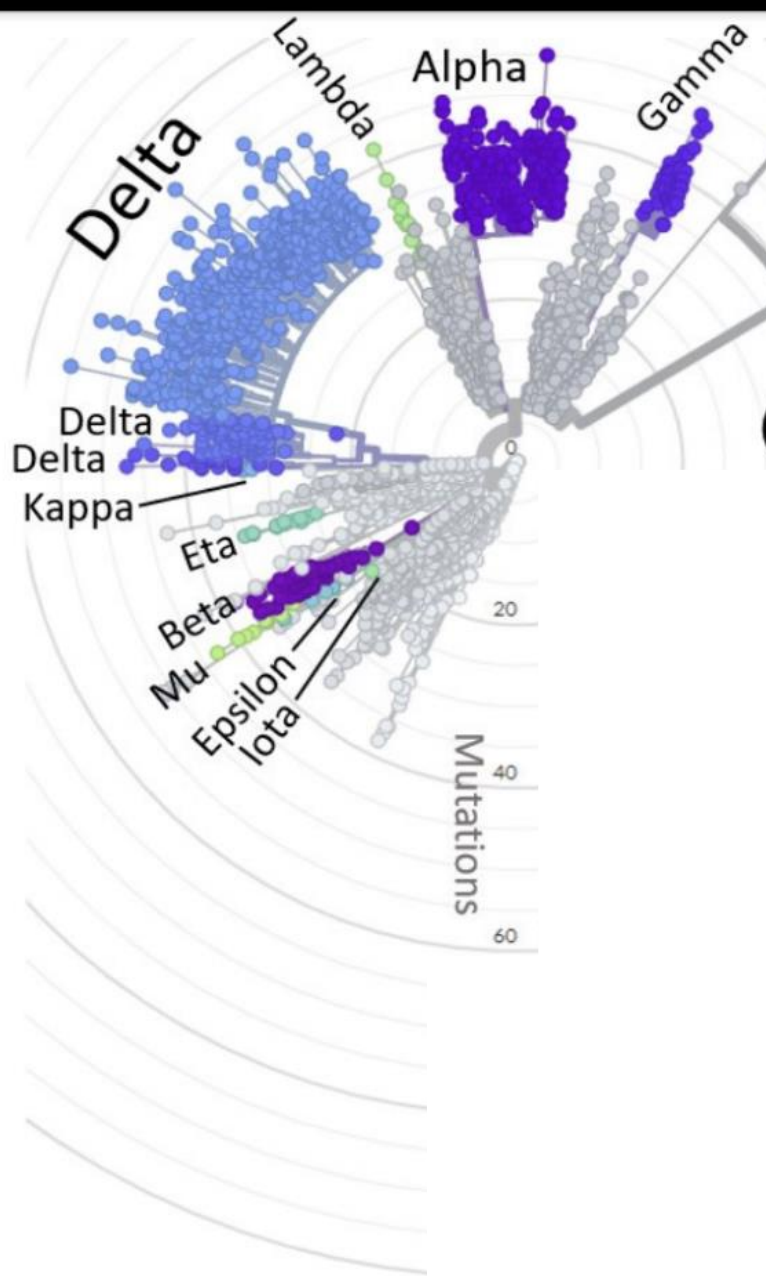
Kendt siden
SARS (2002-3)

Dannes ved:

1. Naturlig infektion
2. Vaccination
3. I laboratoriet*

* "Monoklonale"
Antistoffer var
udviklet fra patienter
der overlevede SARS
(fx sotrovimab)

SARS-CoV-2
cirkulære divergens

Hovedparten af væsentlige
mutationer sker i binding
stedet for de neutraliserende
antistoffer

=

Effekt af antistoffer reduceres

=

Kræver dannelse af nye
antistoffer der binder sig til
muteret virus

Læring – biomedicinsk håndtering

- Game plan for exit af pandemien forstået siden pandemiens begyndelse – hindre virus i at trænge ind i vores celler via immunitet eller på anden måde (antivirale midler)
- Heldigt at mRNA vaccine teknologi var så effekt som den viste sig at være
- Fremkomst af omicron uventet – fortsat genetisk ustabil - beredskab
- Samordnet globalt initiativ
 - Lokale initiativer uden international samordning = suboptimering
 - Lav-til-middel-indkomst lande fik minimal benefit

FN resolution af 2/9-22 (75-8)

<https://digitallibrary.un.org/record/3987235>

- Nødvendighed af international samordning af beredskab fremadrettet
 - Globalt forskningssamarbejde absolut nødvendigt
- Adskillige forslag under udarbejdelse
 - De fleste er nationale/regionale
- Internationalt konsortium under udarbejdelse
 - 35+ lande på alle beboede kontinenter samarbejder
 - Regeringer fra USA, Frankrig, Australien mm (DK?) støtter konsortiet
 - NIH, USA bevilliget midler til STRIVE
 - Teknisk samarbejdsplatform
 - Frankrig og Australien bidrager
 - Eksemplets magt – det kan lade sig gøre

 Aktuelt

Nu er der dansk konsensus: Coronavirus smitter via luften

20 eksperter melder klart ud, at coronavirus smitter via mikroskopiske partikler i luften. Derfor skal vi sørge for ren luft inden døre. Så slipper vi også for andre infektioner og får et bedre indeklima. Blandt eksperterne er både den administrerende direktør og den tidligere faglige direktør for SSI.

Mølbak *et al* (ingen infektionsmedicinere), UfL 2023

Hvor godt har DK håndteret frontlinje personalet ?

- Afgørende at frontlinjepersonale var omstillingsparat
 - især under de første 2 smittebølger
- Mange smittede på arbejde – de fleste gik det godt for
 - men flere tusinde udviklede længerevarende sygdom
- Jv Politiken, 10 april 2023 – anmeldelser om arbejdsskade
 - 4,121 men-sager afgjort; 3,850 afvist;
 - 7% af personale med senfølger fået økonomisk kompensation;
 - 0.1% af sager om tabt erhvervsevne anerkendte